

**Eksamensudvalgets
Retningslinjer for indholdet
af eksamener og prøver
for revisorer**

Godkendt af Erhvervsstyrelsen den 11. april 2022

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
1. Organisation og formål for prøver og eksamener.....	5
1.1. Formålet med revisoreksamen.....	5
1.1.1. Formålet med revisoreksamen.....	5
1.1.2. Revisoreksamens opbygning.....	5
1.2. Formålet med særlig prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3.....	5
1.2.1. Formålet med den særlige prøve.....	5
1.2.2. Den særlige prøves opbygning.....	6
1.3. Formålet med egnethedsprøven.....	6
1.3.1. Formålet med egnethedsprøven.....	6
1.3.2. Egnethedsprøvens opbygning.....	6
2. Betingelser for deltagelse i prøver og eksamener.....	8
2.1. Betingelser for at kunne tilmelde sig til revisoreksamen.....	8
2.1.1. Teoretisk og praktisk uddannelse.....	8
2.2. Betingelser for at kunne tilmelde sig den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3.....	9
2.3. Betingelser for at kunne tilmelde sig egnethedsprøve.....	9
3. Form og indhold af prøver og eksamener.....	10
3.1. Form og emner ved revisoreksamen.....	10
3.1.1. Den skriftlige prøve ved revisoreksamen.....	10
3.1.2. Den mundtlige prøve ved revisoreksamen.....	11
3.2. Form og emner for den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3.....	11
3.3. Form og emner for egnethedsprøve.....	11
4. Bedømmelse.....	12
4.1. Bedømmelse af revisoreksamen.....	12
4.1.1. Bedømmelsen ved den skriftlige prøve ved revisoreksamen.....	12
4.1.2. Bedømmelsen ved den mundtlige prøve ved revisoreksamen.....	12
4.2. Bedømmelse af den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3.....	12
4.3. Bedømmelse af egnethedsprøve.....	13
5. Praktiske forhold.....	14
5.1. Praktiske forhold ved revisoreksamen.....	14
5.1.1. Praktiske forhold ved den skriftlige prøve ved revisoreksamen.....	14
5.1.2. Praktiske forhold ved den mundtlige prøve ved revisoreksamen.....	15

5.2.	Praktiske forhold ved den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3.....	15
5.3.	Praktiske forhold ved egnethedsprøven	16
6.	Frister.....	17
6.1.	Frister vedr. revisoreksamen.....	17
6.1.1.	Tilmelding til revisoreksamen.....	17
6.1.2.	Framelding fra revisoreksamen.....	17
6.1.3.	Dispensationsansøgning vedrørende revisoreksamen.....	17
6.2.	Frister vedr. den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3.....	18
6.3.	Frister vedr. egnethedsprøven	18
7.	Klageadgang.....	19
8.	Overgangsordning i 2021-23 for personer der inden den 1. januar 2021 har bestået et af modulerne A, B eller C efter eksamensordningen gældende indtil den 1. januar 2021	20
8.1.	Hvem er omfattet af overgangsordningen?	20
8.2.	Hvor længe gælder overgangsordningen?	20
8.3.	Tilmeldingsfrister	20
8.4.	Det faglige indhold af modulerne.....	21
8.5.	Antal eksamensforsøg, 4-årsregel, antal dage mellem afholdelse af moduler	21
8.5.1	Antal eksamensforsøg	21
8.5.2.	4-års reglen.....	21
8.5.3.	Antal dage mellem afholdelse af moduler	22
Bilag 1:	Frister i eksamensbekendtgørelsen.....	23
	Tilmelding til eksamen.....	23
	Dispensation fra indstillingskrav.....	23
	Framelding vedrørende eksamen.....	23
	Klage over eksamen.....	23

Indledning

Eksamensudvalget har en række opgaver vedrørende de forskellige prøver og eksamener for revisorer. Som led heri fastsætter Eksamensudvalget følgende retningslinjer:

- Retningslinjer for eksaminatorer og censorer ved FSR - danske revisors afholdelse af eksamener og prøver for revisorer
- Retningslinjer for indholdet af eksamener og prøver for revisorer
- Retningslinjer for opkrævning af betaling for deltagelse i eksamener og prøver for revisorer.

Eksamensudvalgets retningslinjer godkendes af Erhvervsstyrelsen.

Retningslinjerne er tilgængelige: <https://erhvervsstyrelsen.dk/eksamen-revisorer>

1. Organisation og formål for prøver og eksamener

Enhver prøve eller eksamen for revisorer er et afgørende element på vejen mod at opnå godkendelse som revisor, hvad enten denne godkendelse opnås for første gang, generhverves eller opnås på baggrund af udenlandske kompetencer.

Dette kapitel beskriver de elementer, som de forskellige prøver og eksamener for revisorer indeholder, samt formålet med afprøvningen af kandidatens kompetencer.

1.1. Formålet med revisoreksamen

1.1.1. Formålet med revisoreksamen

Gennem den praktiske uddannelse i en godkendt revisionsvirksomhed, navnlig den del af uddannelsen, der finder sted efter, at den teoretiske uddannelse er afsluttet, skal kandidaten have erhvervet evnen til at formulere sig skriftligt og mundtligt som revisor.

Under prøverne skal kandidaten godtgøre, at den pågældendes praktiske duelighed har nået et sådant niveau, at det er forsvarligt at godkende kandidaten som statsautoriseret revisor.

Formålet med revisoreksamen er at konstatere, om en kandidat i forlængelse af den teoretiske uddannelse har gennemgået den nødvendige erfarings- og modningsproces for en statsautoriseret revisor. Det skal dokumenteres, at vedkommende ud fra sit kendskab til lovgivningen, administrativ praksis og domstolsafgørelser samt under hensyntagen til de for revisorstanden gældende etiske regler har evnen til at løse de arbejdsopgaver, der sædvanligt forekommer i en godkendt revisionsvirksomhed.

1.1.2. Revisoreksamens opbygning

Revisoreksamen omfatter en skriftlig prøve, der afholdes over 2 dage af hver 6 timers varighed, og en mundtlig prøve.

Den skriftlige prøve afholdes mindst en gang årligt, som udgangspunkt i august måned. Den mundtlige prøve afholdes to gange årligt, én gang i første halvår (maj/juni) og én gang i andet halvår (november).

1.2. Formålet med særlig prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3

1.2.1. Formålet med den særlige prøve

Den særlige prøve som nævnt i revisorlovens § 9, stk. 3, kan aflægges af en person, der tidligere har bestået revisoreksamen eller kvalifikationseksamen¹, men som i minimum tre år har været uden godkendelse som revisor. Prøven giver således en person, der - mens dennes godkendelse har været inaktiv - ikke løbende har opfyldt kravet om efteruddannelse, jf. revisorlovens § 4, en mulighed for at godtgøre, at de fornødne kompetencer til at virke som godkendt revisor er opnået ad anden vej. Den manglende efteruddannelse kan ikke godtgøres på anden vis end ved aflæggelse af prøven.

Prøven kan kun aflægges af personer, der frivilligt eller ufrivilligt har været uden godkendelse som revisor i tre eller flere år, og som ønsker at generhverve godkendelsen. Revisorer med en aktiv godkendelse kan således ikke undlade at efteruddanne sig, jf. revisorlovens § 4, og i stedet aflægge prøven.

¹ Beståelse af den tidligere kvalifikationseksamen var en betingelse for at blive godkendt som registreret revisor.

Der er intet til hinder for, at personer, der ikke har en aktiv godkendelse som revisor, deltager i et efteruddannelsesforløb. En revisor, der f.eks. har deponeret sin godkendelse, men har fulgt et efteruddannelsesprogram, som opfylder kravet til efteruddannelse, skal ikke bestå prøven for igen at virke som godkendt revisor.

Prøven skal godtgøre, at den pågældende har et passende fagligt niveau (masterniveau) inden for de fagområder, der indgår i den mundtlige prøve ved revisoreksamen, således at det er forsvarligt at genudlevere godkendelsen som revisor (statsautoriseret eller registreret).

Prøvens formål er at sikre, at en person ad anden vej har tilegnet sig den fornødne viden til at kunne generhverve godkendelsen.

1.2.2. Den særlige prøves opbygning

Den særlige prøve afholdes som en mundtlig eksamination, hvor varighed og indhold svarer til den mundtlige eksamen, der oprindeligt kvalificerede den pågældende til at opnå godkendelse som revisor.

Prøven afholdes efter behov, jf. eksamensbekendtgørelsens § 15².

1.3. Formålet med egnethedsprøven

1.3.1. Formålet med egnethedsprøven

Egnethedsprøve afholdes for personer, der i udlandet har gennemført en uddannelse, der kan ligestilles med uddannelsen efter revisorlovens § 3, stk. 1, nr. 5, og som har ret til at udøve lovpligtig revision i et andet land.

Der kan være væsentlige forskelle mellem lovgivning og praksis i et andet land og dansk lovgivning og praksis, hvad enten det er et EU/EØS-land eller et tredjeland. Det er derfor påkrævet at sikre, at de pågældende personer har opnået det fornødne praktiske kendskab til de særlige danske lovregler og praksis i Danmark, som er nødvendig for udøvelse af hvervet som statsautoriseret revisor i Danmark.

Egnethedsprøvens formål er at konstatere, om kandidaten har opnået et sådant kendskab til dansk lovgivning, administrativ praksis og domstolsafgørelser, at vedkommende kan opnå godkendelse i henhold til revisorloven til at udøve revision her i landet på samme vilkår, som gælder for personer med danske erhvervsmæssige kvalifikationer.

Prøvens formål er herunder at dokumentere kandidatens evne til at løse de arbejdsopgaver, der sædvanligt forekommer i en dansk statsautoriseret revisors virksomhed, hvor kendskab til dansk lovgivning og praksis, herunder de for statsautoriserede revisorer gældende etiske regler om forhold til kunder og myndigheder samt andre revisorer og medarbejdere, er nødvendig.

1.3.2. Egnethedsprøvens opbygning

Egnethedsprøve afholdes som en mundtlig eksamination af samme varighed som den mundtlige revisoreksamen, men hvor fokus er på de retlige aspekter ved en statsautoriseret revisors opgaver.

² Bekendtgørelse nr. 67 af 19. januar 2021 om eksamener m.v. for godkendte revisorer – i det følgende benævnt eksamensbekendtgørelsen.

Egnethedsprøve afholdes to gange årligt samtidigt med den mundtlige revisoreksamen.

2. Betingelser for deltagelse i prøver og eksamener

Udover krav om overholdelse af tilmeldingsfrister og betaling for deltagelse i eksamener og prøver stilles der en række krav til en persons uddannelsesmæssige baggrund, erfaring m.v. for at kunne tilmelde sig prøver og eksamener for revisorer.

I dette kapitel belyses de generelle forudsætninger for at kunne tilmelde sig prøver og eksamener. Udover de generelle forudsætninger fastsætter eksamensbekendtgørelsen frister for tilmelding, framelding, dispensationsadgang m.v. Disse emner er nærmere beskrevet i afsnit 6, og i bilag 1 er optaget en skematisk oversigt over de forskellige frister for tilmelding, dispensationsansøgninger, frameldingsfrister og for indgivelse af klage over en eksamen.

2.1. Betingelser for at kunne tilmelde sig til revisoreksamen

2.1.1. Teoretisk og praktisk uddannelse

Det er en betingelse, at kandidaten har bestået enten cand.merc.aud. eksamen eller en anden godkendt kandidateksamen suppleret med en række fag inden for nærmere fastsatte fagområder.

Det er yderligere en betingelse, at kandidaten i mindst tre år under tilsyn af en godkendt revisor i en godkendt revisionsvirksomhed har deltaget i de erklæringsopgaver, der navnlig vedrører de områder, som hører under statsautoriserede revisorers virkefelt, jf. revisorlovens § 1, stk. 2 og 3, dvs. navnlig revision af årsregnskaber, koncernregnskaber eller tilsvarende regnskabsrapporteringer, der forekommer almindeligt i en godkendt revisionsvirksomhed. Af disse tre års praksis skal mindst et år være udført efter, at den adgangsgivende kandidatuddannelse er bestået. Desuden skal mindst to år af de tre års praktiske erfaring ligge inden for de seneste tre år forud for fristen forud for første tilmelding til revisoreksamen.

Kravet om mindst tre års praktisk erfaring, hvoraf et år tidsmæssigt skal ligge efter bestået teoretisk eksamen (cand.merc.aud. eksamen eller en anden godkendt kandidateksamen), og to år skal ligge inden for de seneste tre år, skal være opfyldt på tidspunktet for udløbet af tilmeldingsfristen for første tilmelding til revisoreksamen (1. juni).

Kravet anses dog, jf. eksamensbekendtgørelsens § 3, stk. 2, tillige for opfyldt, hvor kandidaten senest ved afholdelsen af den skriftlige eksamen dokumenterer, at den praktiske erfaring er opnået inden eksamenens afholdelse. Betydningen heraf er, at en kandidat, der har bestået cand.merc.aud. eksamen, f.eks. medio juni i år 1, ved eksamenens afholdelse i august i år 2 vil have opfyldt betingelsen om, at et år af den praktiske erfaring skal ligge efter bestået teoretisk eksamen.

Tilsvarende vil en kandidat, der først ved eksamenens afholdelse har opnået, at to års praktisk erfaring ligger inden for de seneste tre år, opfylde kravet om, at mindst to år af de tre års praktiske erfaring ligger inden for de seneste tre år.

En registreret revisor, der er optaget i Erhvervsstyrelsens register over godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, jf. revisorlovens § 2, kan indstille sig til revisoreksamen, jf. eksamensbekendtgørelsens § 4.

2.2. Betingelser for at kunne tilmelde sig den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3

Den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3, kan kun aflægges af personer, der frivilligt eller ufrivilligt har været uden godkendelse i mindst 3 år, og som ønsker at generhverve godkendelsen. Andre personer, som ikke har fulgt efteruddannelsesprogrammet, men som har en aktiv godkendelse, kan ikke tilmelde sig prøven.

Ansøgning om at indstille sig til den særlige prøve skal indgives til FSR – danske revisorer senest den 1. i måneden forud for det tidspunkt, hvor den særlige prøve ønskes aflagt.

2.3. Betingelser for at kunne tilmelde sig egnethedsprøve

Personer, som i udlandet har gennemført en uddannelse, der kan ligestilles med uddannelsen efter revisorlovens § 3, og som har aflagt en eksamen svarende til den danske revisoreksamen og på denne baggrund i udlandet har opnået ret til at udøve lovpligtig revision, kan opnå gensidig anerkendelse som statsautoriseret revisor i Danmark. Den nærmere fremgangsmåde for en ansøgning fremgår af pkt. 6.3.

Forud for godkendelse som statsautoriseret revisor kan Erhvervsstyrelsen stille krav om aflæggelse af en egnethedsprøve. Det er en betingelse for at kunne tilmelde sig egnethedsprøven, at den pågældende er godkendt af Erhvervsstyrelsen til at aflægge prøven.

Ansøgning om at indstille sig til eksamen indgives til FSR – danske revisorer senest den 1. april for prøven i første halvår og senest den 1. oktober for prøven i andet halvår. Ansøgningen skal være bilagt Erhvervsstyrelsens godkendelse til aflæggelse af prøven.

3. Form og indhold af prøver og eksamener

Formen og emnerne for de forskellige prøver og eksamener varierer i overensstemmelse med de respektive formål. I dette afsnit beskrives de overordnede rammer og det emnemæssige indhold af de forskellige prøver og eksamener. Praktiske forhold er nærmere beskrevet i afsnit 5.

3.1. Form og emner ved revisoreksamen

For at afprøve, om kandidaten har nået et sådant niveau, at det er forsvarligt at meddele godkendelse som statsautoriseret revisor, afprøves kandidaten derfor såvel skriftligt som mundtligt i de områder, som hører under en statsautoriseret revisors virkefelt som godkendt revisor.

3.1.1. Den skriftlige prøve ved revisoreksamen

Den skriftlige prøve består af én prøve, der afholdes over 2 dage af hver 6 timers varighed

Ved eksaminationen tilstræbes det, at kandidaten skal forholde sig til spørgsmål, der ligner de arbejdsopgaver, som sædvanligt forekommer i en godkendt revisionsvirksomhed. Opgaverne ved den skriftlige revisoreksamen er case-baserede og kan også indeholde en kombination af spørgsmål med lange svar, spørgsmål med korte svar, multiple choice samt beregninger.

Det faglige indhold i prøven omfatter områderne:

- 1) Faglig etik og uafhængighed, herunder revisors tiltræden og fratræden, opgaveaccept, rapportering om økonomiske forbrydelser tavshedspligt, og kvalitetsstyring.
- 2) Revision og faglige kvalifikationer.
- 3) Retlige krav og faglige standarder for revision og anden erklæringsafgivelse.
- 4) Internationale revisionsstandarder.
- 5) Generel regnskabsteori og -principper.
- 6) Retlige krav og standarder for udarbejdelse af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber.
- 7) Internationale regnskabsstandarder.
- 8) Regnskabsanalyse.
- 9) Driftsbogholderi og internt regnskab.
- 10) Risikostyring og intern kontrol.

I det omfang, det har betydning for revision eller anden erklæringsafgivelse, skal følgende fagområder indgå i prøven:

- 1) Selskabsret og virksomhedsledelse.
- 2) Konkursret og regler om tilsvarende bobehandlinger.
- 3) Skatteret.
- 4) Civilret og erhvervsret.
- 5) Arbejdsret og lovgivning om social sikring.
- 6) Informationsteknologi og computersystemer.
- 7) Driftsøkonomi, nationaløkonomi og finansiering.
- 8) Matematik og statistik.
- 9) Grundlæggende principper for virksomheders økonomiske styring.

3.1.2. Den mundtlige prøve ved revisoreksamen

Eksaminationen varer i almindelighed 30-40 minutter inklusive votering, hvortil kommer 40 minutters forberedelsestid. Forberedelsestiden giver eksaminanden mulighed for at forberede en selvstændig indledning og starte en dialog. Det forventes, at eksaminanden selv tilrettelægger forløbet for eksaminationen. Eksaminators rolle er at sikre, at eksaminandens kompetencer afprøves i fornødent omfang.

Eksaminationen omfatter revisors virkefelt som godkendt revisor og dermed revisors erklæringsafgivelse efter revisorlovens § 1, stk. 2, dvs. erklæringer med sikkerhed, og også erklæringer efter lovens § 1, stk. 3, dvs. erklæringer uden sikkerhed. Eksamensspørgsmålene skal dog koncentrere sig om centrale spørgsmål inden for virkefeltet. Det tilstræbes, at eksaminanden skal forholde sig til spørgsmål, der ligner de arbejdsopgaver, som sædvanligt forekommer i en godkendt revisionsvirksomhed. Opgaven ved den mundtlige revisoreksamen er derfor case-baseret.

Ved prøven forventes eksaminanden at være i besiddelse af en naturlig paratviden. Paratviden kan defineres som den professionelle viden, som en revisor bør være i besiddelse af for at være i stand til at besvare spørgsmål inden for et emne, som vedkommende ikke har forberedt specielt.

3.2. Form og emner for den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3

Form, emner og niveau for den særlige prøve er som ved den mundtlige prøve, der oprindeligt kvalificerede den pågældende til at opnå godkendelse som revisor. For genudlevering af titlen som statsautoriseret revisor og titlen som registreret revisor henvises til afsnit 3.1. om form og emner for den mundtlige revisoreksamen.

De fagområder, som den særlige prøve fokuserer på, er de fagområder, der indgår i den mundtlige prøve ved revisoreksamen, jf. afsnit 3.1.1.

Da den mundtlige kvalifikationseksamen ikke afholdes længere, vil den særlige prøve også for genudlevering af titlen som registreret revisor foregå som den mundtlige prøve ved revisoreksamen. Om bedømmelsen af den særlige prøve henvises til afsnit 4.2.

3.3. Form og emner for egnethedsprøve

Prøven har form som en mundtlig revisoreksamen med de fornødne tilpasninger.

Eksaminationen varer i almindelighed 30-40 minutter inklusive votering, hvortil kommer 40 minutters forberedelsestid. Forberedelsestiden giver eksaminanden mulighed for at forberede en selvstændig indledning og starte en dialog. Det forventes, at eksaminanden selv tilrettelægger forløbet for eksaminationen. Eksaminators rolle er at sikre, at eksaminandens kompetencer afprøves i fornødent omfang.

Egnhedsprøven vil bl.a. omfatte spørgsmål inden for de samme emner, som indgår i den mundtlige prøve ved revisoreksamen, jf. pkt. 3.1.1.

4. Bedømmelse

I dette afsnit beskrives de kriterier, der generelt tillægges vægt ved bedømmelse af en eksamen eller prøve for revisorer.

4.1. Bedømmelse af revisoreksamen

4.1.1. Bedømmelsen ved den skriftlige prøve ved revisoreksamen

I sin besvarelse skal eksaminanden stræbe efter at besvare opgaven praksisnært og forståeligt for modtageren. Hvis det i opgaveteksten forlanges, at eksaminanden skal udarbejde et notat eller en redegørelse til en bestyrelse, skal dette forstås direkte. Besvarelsen skal formuleres, som om det var et notat eller en redegørelse til bestyrelsen, og sproget skal derfor være forståeligt for almindeligt kyndige bestyrelsesmedlemmer. Eksaminanden må her forestille sig, at læseren er en kunde, hvorfor fagsprog og ikke alment kendt terminologi bør undgås. Bemærkningerne i nærværende afsnit gælder, når der tale om besvarelser rettet til en konkret modtager.

Er en opgave eller en del af en opgave spørgsmål med lange svar, spørgsmål med korte svar, multiple choice eller beregninger, skal besvarelsen udformes i overensstemmelse hermed.

Bedømmelsen foretages dels på grundlag af det faglige indhold af opgavebesvarelsen, dels på grundlag af i hvilket omfang det er lykkedes for eksaminanden at udarbejde en besvarelse, der har den fornødne værdi for modtageren. I denne forbindelse bemærkes, at der lægges vægt på eksaminandens evne til at disponere og prioritere besvarelsen efter væsentlighed.

Ved bedømmelsen af besvarelsen foretages også en helhedsvurdering af eksaminandens faglige niveau og evne til at levere en korrekt besvarelse, der har værdi for modtageren.

4.1.2. Bedømmelsen ved den mundtlige prøve ved revisoreksamen

Ved bedømmelsen af den mundtlige prøve lægges vægt på, om eksaminanden

gennem besvarelsen af det stillede spørgsmål godtgør en praktisk egnethed og duellighed i at fremlægge og argumentere herfor i f.eks. en rådgivnings-, forhandlings- eller anden situation i forhold til kunder, bestyrelser, myndigheder, o. lign., hvor en mundtlig præsentation kan være afgørende for udfaldet.

Ved den mundtlige prøve forventes eksaminanden at være i besiddelse af en naturlig paratviden. Paratviden kan defineres som den professionelle viden, som en revisor bør være i besiddelse af for at være i stand til at besvare spørgsmål inden for et emne, som vedkommende ikke har forberedt specielt.

4.2. Bedømmelse af den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3

Bedømmelse ved den særlige prøve jf. revisorlovens § 9, stk. 3, er som ved den mundtlige prøve, der oprindeligt kvalificerede den pågældende til at opnå godkendelse som revisor. For genudlevering af titlen som statsautoriseret revisor henvises til afsnit 4.1. om bedømmelsen ved den mundtlige revisoreksamen.

For genudlevering af titlen som registreret revisor svarer den særlige prøve til den mundtlige prøve ved revisoreksamen. I bedømmelsen bør det imidlertid indgå, at prøven aflægges med henblik på at generhverve godkendelse som registreret revisor.

4.3. Bedømmelse af egnethedsprøve

Ved bedømmelsen af egnethedsprøven lægges vægt på, om eksaminanden gennem besvarelsen af det stillede spørgsmål godtgør en praktisk egnethed og duelighed på områder, hvor kendskab til dansk lovgivning og praksis samt de for statsautoriserede revisorer gældende etiske regler er nødvendig for udøvelse af lovpligtig revision i Danmark.

5. Praktiske forhold

I dette afsnit beskrives de praktiske forhold, som en kandidat kan forvente at møde ved aflæggelse af en eksamen eller prøve for revisorer.

5.1. Praktiske forhold ved revisoreksamen

5.1.1. Praktiske forhold ved den skriftlige prøve ved revisoreksamen

Kandidaten skal anvende sin egen PC ved sin besvarelse af den skriftlige prøve ved revisoreksamen. PC'en skal være online via en af FSR - danske revisorerers sekretariat anvist trådløs internetforbindelse. Eksamen afvikles via et af Eksamensudvalget godkendt it-system (it-systemet), som inden eksamensdagen skal være installeret på kandidatens PC'er i overensstemmelse med instrukser, der fremsendes af sekretariatet. Det er kandidaternes ansvar og risiko, at it-systemet er installeret korrekt, og at sikkerhedssystemer på kandidaternes PC'er ikke begrænser eller forhindrer anvendelse af it-systemet.

Under eksamen vil aktiviteten på kandidatens PC blive overvåget med henblik på at dokumentere aktiviteten på kandidatens PC'er. Konstateres det i forbindelse med eksamen eller den efterfølgende gennemgang af overvågningen, at kandidaten har overtrådt retningslinjerne, kan det medføre, at forholdet anses for et brud på eksamensreglerne og derfor medfører en sanktion, jf. herved eksamensbekendtgørelsens § 21.

Som udgangspunkt kan alle hjælpemidler medbringes til den skriftlige prøve. Dog må der ikke medbringes, usb-stik, mobiltelefoner eller andet elektronisk kommunikationsudstyr, herunder iPads, apple watches mv.

Kandidaten kan medbringe en yderligere PC, som kan tages i anvendelse, hvis kandidatens primære PC bliver uanvendelig. Det er kandidatens ansvar, at den ekstra PC opfylder samme betingelser som den primære PC.

Der ydes ikke teknisk bistand i forbindelse med anvendelsen af it-udstyr. Hver kandidat har to stikkontakter til sin rådighed. Det er ikke tilladt at have to PC'ere i brug på samme tid.

Bliver kandidatens PC uanvendelig, kan kandidaten aflevere en håndskrevet besvarelse. Medbragte computere, herunder eventuelt defekt udstyr, må først fjernes efter eksamens afslutning.

Mobiltelefoner og andet kommunikationsudstyr, herunder fx apple watch, afleveres slukket til eksamenstilsynet ved eksamens begyndelse. Alle former for kommunikation udover med eksamenstilsynet er ikke tilladt. Eksamenstilsynet kontrollerer, at reglerne efterleves.

I forbindelse med afholdelse af eksamen har eksamenstilsynet altid ret til at kontrollere en kandidats PC. Den til kontrollen medgåede tid godtgøres således, at kandidaten kan aflevere tilsvarende senere.

Udlevering af opgaven

Kandidaten modtager opgaven i hard-copy ved eksamens begyndelse. FSR - danske revisorer kan ligeledes vælge at gøre hele eller dele af opgaven tilgængelig elektronisk via it-systemet, hvis det skønnes relevant for løsningen af opgaven.

Aflevering af opgaven

Kandidaten afleverer besvarelsen via it-systemet inden udløbet af tiden for eksaminationen. It-systemet registrerer tidspunktet for afleveringen. Kandidaten skal sikre sig, at it-systemet har kvitteret for modtagelse af opgaven, inden eksamenslokalet forlades.

Kandidaten får endvidere udleveret et usb-stik, som udgør en sikkerhedskopi. Ved tekniske problemer med aflevering via det elektroniske system anvendes usb-stikket, og det er da kandidatens ansvar at aflevere opgaven på det udleverede usb-stik i en pdf-fil og sikre sig, at filen kan åbnes.

Særligt om internet

Kandidaterne må som udgangspunkt ikke anvende internettet under revisoreksamen med undtagelse af en række af Eksamensudvalget på forhånd godkendte websites. De tilladte websites vil blive bekendtgjort på FSR – danske revisorerers hjemmeside senest den 1. maj samme år, som eksamen afvikles.

Kandidaterne må som udgangspunkt ikke anvende Google eller andre søgemaskiner, men kan for at afhjælpe udfordringer med søgefaciliteterne på de tilladte hjemmesider anvende www.google.dk til at fremfinde materiale på tilladte websites. Søgeresultaterne må således ikke anvendes til at besøge ikke-tilladte hjemmesider.

Mailprogrammer kan kun anvendes til at genfinde tidligere materiale/emails. Det er en betingelse for at anvende mailprogrammer, at disse ikke har forbindelse til internettet, og at det fremgår tydeligt, at forbindelsen er afbrudt.

Det er kandidaternes ansvar, at internettet ikke anvendes ureglementeret under revisoreksamen. Forbuddet gælder alle programmer, der kan tilgå internettet, herunder også automatiske processer på kandidatens PC. Det er kandidatens ansvar, at disse processer er slået fra under hele eksamen.

Internetanvendelse er frivilligt, og FSR – danske revisorer bærer intet ansvar for funktionaliteten af internettet eller de godkendte websites.

Ekstra tid

Eksamensudvalget kan efter en begrundet ansøgning bevilge en kandidat ekstra tid ved den skriftlige revisoreksamen, hvis helbredsmæssige forhold eller særlige omstændigheder tilsiger det. Det kan f.eks. være tilfældet ved et fysisk handicap, ordblindhed eller amning af et spædbarn. Anmodning om ekstra tid skal så vidt muligt indgives til Eksamensudvalget inden tilmeldingsfristens udløb den 1. juni. Er ansøgningen begrundet i helbredsmæssige forhold, skal ansøgningen være bilagt lægeerklæring.

5.1.2. Praktiske forhold ved den mundtlige prøve ved revisoreksamen.

Kandidaten kan til forberedelsen ved den mundtlige prøve medbringe relevant materiale som til den skriftlige prøve. Til forberedelsen kan computer, laptop, tablet o. lign. it-udstyr anvendes. Mobiltelefoner afleveres slukket til eksamenstilsynet ved prøvens begyndelse.

Såfremt kandidaten vælger at benytte it-udstyr ved forberedelsen, vil der være en tilsynsførende til stede i lokalet. Alle former for kommunikation, udover den med eksamenstilsynet, er ikke tilladt. Eksamenstilsynet kontrollerer, at reglerne efterleves. Overtrædelse kan medføre, at forholdet anses for et brud på eksamensreglerne og derfor medfører en sanktion, jf. herved eksamensbekendtgørelsens § 21.

Til selve eksaminationen må kun medbringes egne notater udarbejdet under forberedelsestiden.

5.2. Praktiske forhold ved den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3

De praktiske forhold ved den særlige prøve er som ved den mundtlige prøve, der oprindeligt kvalificerede den pågældende til at opnå godkendelse som revisor. For genudlevering af titlen som statsautoriseret revisor

og titlen som registreret revisor henvises til afsnit 5.1.2. om praktiske forhold ved den mundtlige revisoreksamen.

5.3. Praktiske forhold ved egnethedsprøven

De praktiske forhold ved egnethedsprøven er som ved den mundtlige revisoreksamen, se nærmere herom i afsnit 5.1.2.

Prøven afholdes på dansk. En kandidat kan dog i forbindelse med sin tilmelding til egnethedsprøven angive, at pågældende ønsker, at prøven afvikles på engelsk. Om tilmelding til prøven henvises til afsnit 6.3.

6. Frister

I dette afsnit beskrives de frister for tilmelding, framelding, dispensationsansøgninger m.v., der gælder ved de forskellige prøver og eksamener for revisorer.

Udløber fristen i en weekend, på en helligdag, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag, skal handlingen senest være foretaget den førstkomende hverdag derefter, jf. revisorlovens § 53, stk. 5.

6.1. Frister vedr. revisoreksamen

6.1.1. Tilmelding til revisoreksamen

Ansøgning om at indstille sig til den skriftlige prøve skal være modtaget i FSR – danske revisorer senest den 1. juni det pågældende år. Ansøgningen skal indeholde oplysning om, hvorvidt kandidaten ønsker at tilmelde sig den næstkommende mundtlige prøve forudsat at den skriftlige prøve er bestået. Ansøgningsskema er tilgængeligt på FSR – danske revisorerers hjemmeside.

Ansøgning om alene at indstille sig til den mundtlige prøve skal være modtaget i FSR – danske revisorer senest den 1. april (eksamen i 1. halvår) og den 1. oktober (eksamen i 2. halvår) det pågældende år.

Datoen for afholdelse af den skriftlige prøve det pågældende år offentliggøres senest den 31. marts på FSR – danske revisorerers hjemmeside.

Ved overskridelse af en tilmeldingsfrist kan Erhvervsstyrelsen under særlige omstændigheder dispensere fra fristen, f.eks. i tilfælde af akut opstået sygdom i nærmeste familie eller lignende forhold, som kan begrunde overskridelse af fristen.

6.1.2. Framelding fra revisoreksamen

Framelding fra den skriftlige prøve ved revisoreksamen skal være modtaget i FSR – danske revisorer senest syv kalenderdage før prøvens afholdelse.

Framelding fra den mundtlige prøve skal være modtaget i FSR – danske revisorer senest den 15. april (eksamen i 1. halvår) og den 15. oktober (eksamen i 2. halvår) det pågældende år.

6.1.3. Dispensationsansøgning vedrørende revisoreksamen

Anmodning om dispensation fra eksamensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 2, jf. § 3, stk. 3, om opnåelse af mindst tre års praktisk erfaring forinden tilmeldingsfristen, hvoraf to år praksis skal ligge inden for de seneste tre år og et år efter bestået candidateksamen, skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen senest den 1. maj det pågældende år. Erhvervsstyrelsen kan alene dispensere for op til 1 år vedrørende erfaring opnået hos en virksomhed, der ikke er en godkendt revisionsvirksomhed, jf. eksamensbekendtgørelsens § 3, stk. 3, 2. pkt.

Anmodning om dispensation fra eksamensbekendtgørelsens § 8, stk. 2, hvorefter den mundtlige prøve skal være bestået senest i det syvende kalenderår efter det år, hvor kandidaten har bestået den skriftlige prøve, skal være modtaget i Eksamensudvalget senest den 1. marts for prøven i første halvår og senest 1. september for prøven i andet halvår det pågældende år.

Anmodning om ekstra tid til den skriftlige eksamen begrundet i helbredsmæssige forhold, jf. eksamensbekendtgørelsens § 12, stk. 5, skal så vidt muligt indgives til Eksamensudvalget inden tilmeldingsfristens udløb den 1. juni.

Ansøgning om dispensation i medfør af eksamensbekendtgørelsens § 3, stk. 3, § 8, stk. 3, og § 12, stk. 5, indsendes via Dispensationsblanketten, som kan tilgås:

<https://erhvervsstyrelsen.dk/eksamen-revisorer>

6.2. Frister vedr. den særlige prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3

Ansøgning om at indstille sig til den særlige prøve skal være modtaget i FSR - danske revisorer senest den 1. i måneden forud for det tidspunkt, den særlige prøve ønskes afholdt af kandidaten.

6.3. Frister vedr. egnethedsprøven

Ansøgning fra en udenlandsk revisor om at opnå anerkendelse til at foretage lovpligtig revision i Danmark og dermed godkendelse som statsautoriseret revisor skal indgives til Erhvervsstyrelsen.

Styrelsen kan stille krav om beståelse af en egnethedsprøve som betingelse for opnåelse af godkendelse som revisor. Ansøgning indgives ved at følge nedenstående link:

https://blanket.virk.dk/blanketafvikler/orbeon/fr/public_v/6_4222642e5867f4ac31c435c0b14b22d5bbdb1462/new

Spørgsmål til ansøgningen kan sendes til Erhvervsstyrelsen, e-mail: mutualregoniction@erst.dk.

Ansøgning om at indstille sig til egnethedsprøven skal være modtaget i FSR – danske revisorer senest den 1. april (eksamen i 1. halvår) og den 1. oktober (eksamen i 2. halvår) det pågældende år. Ønsker pågældende, at prøven afvikles på engelsk, skal dette oplyses ved tilmeldingen. Erhvervsstyrelsens godkendelse til aflæggelse af egnethedsprøven skal vedlægges ved tilmeldingen.

7. Klageadgang

Klageadgangen er ens for alle prøver og eksamener for revisorer. En kandidat kan klage over en eksamination, herunder en eksamensbedømmelse. Klagen, der skal være skriftlig og begrundet, skal være modtaget af FSR – danske revisorer senest to uger efter, at resultatet af en eksamination er meddelt eksaminanden.

Eksaminator og censor(er), der har bedømt den pågældende præstation, foretager en fornyet gennemgang og afgiver en udtalelse med en indstilling til klagen. Klageren får lejlighed til at kommentere udtalelsen.

Udtalelsen fra eksaminator og censor(er) forelægges sammen med klagerens eventuelle kommentarer for Eksamensudvalget, der tager stilling til, om der (for den skriftlige prøve) er grundlag for at foretage en ombedømmelse af eksamensbesvarelsen, som i givet fald sker ved to nye bedømmere. Beslutter Eksamensudvalget, at besvarelsen skal ombedømmes, er bedømmelsen efter ombedømmelsen endelig. Ved klage over en mundtlig prøve kan Eksamensudvalget beslutte, at eksaminanden får adgang til en ny prøve.

Det tilstræbes, at behandlingen af klagen er afsluttet og resultatet meddelt klageren senest 6 uger efter, at FSR – danske revisorer har modtaget klagen.

8. Overgangsordning i 2021-23 for personer der inden den 1. januar 2021 har bestået et af modulerne A, B eller C efter eksamensordningen gældende indtil den 1. januar 2021

Fra den 1. januar 2021 gælder der en ny eksamensordning, som særligt ændrer strukturen af den skriftlige prøve ved revisoreksamen.

Den skriftlige prøve ved revisoreksamen består herefter af én skriftlig prøve mod hidtil 3 moduler. I forbindelse med ændringen af eksamensordningen gælder der samtidig en overgangsordning for kandidater, der er påbegyndt revisoreksamen efter de hidtil gældende regler. Overgangsordningen fremgår af eksamensbekendtgørelsens §§ 24-28 og beskrives i det følgende.

8.1. Hvem er omfattet af overgangsordningen?

Kandidater, der ved udgangen af 2020 har bestået et af modulerne A, B eller C, er omfattet af overgangsordningen og kan i perioden 2021-2023 færdiggøre den skriftlige prøve ved revisoreksamen ved at bestå ikke-beståede moduler.

Det er en betingelse for i overgangsperioden at kunne tilmelde sig et eller to af modulerne, at den pågældende kandidat inden den 1. januar 2021 har bestået et af modulerne A, B eller C.

En kandidat, der er omfattet af overgangsordningen, kan vælge i stedet at tilmelde sig den nye skriftlige revisoreksamen, jf. eksamensbekendtgørelsens § 6. Består den pågældende ikke denne, er vedkommende afskåret fra at anvende overgangsordningen og tilmelde sig ikke-beståede moduler. Eksamensudvalget kan dog, når ganske særlige omstændigheder foreligger, dispensere herfra. Anmodning herom skal indgives til Eksamensudvalget senest den 1. marts det pågældende år.

En kandidat, der inden den 1. januar 2021 har været tilmeldt et eller flere moduler uden at bestå et modul, er ikke omfattet af overgangsordningen og kan derfor ikke tilmelde sig modul A, B og C. Den pågældende vil i stedet kunne tilmelde sig den nye skriftlige eksamen uanset antal eventuelle forgæves forsøg ved modulerne A, B og C.

8.2. Hvor længe gælder overgangsordningen?

Overgangsordningen gælder for perioden 2021-2023. Det betyder, at eksamen i modul A, B og C afholdes i årene 2021, 2022 og 2023, men ikke efter udgangen af 2023.

En kandidat, der ved udgangen af 2023 ikke har bestået alle tre moduler, er henvist til at tilmelde sig den nye skriftlige revisoreksamen. Den pågældende får ikke merit for at have bestået et eller to moduler.

8.3. Tilmeldingsfrister

I 2021 skal tilmelding til et eller flere af modulerne A, B eller C indgives til FSR - danske revisorer senest den 1. juni via foreningens hjemmeside, <https://www.fsr.dk/uddannelse-events/revisoreksamen/tilmelding>.

I 2022 og 2023 skal tilmelding til et modul være modtaget i FSR - danske revisorer senest den 1. marts det pågældende år. Datoer for afholdelse af modulerne i 2022 og 2023 offentliggøres senest den 15. januar det pågældende år.

8.4. Det faglige indhold af modulerne

Det faglige indhold af modulerne A og B er som før den 1. januar 2021:

Modul A – Etik og uafhængighed. (to timer)

Dækker områderne etik og uafhængighed og koncentrerer sig om følgende faglige indhold: Revisors tiltræden og fratræden, opgaveaccept, rapportering om økonomiske forbrydelser, etik, tavshedspligt, uafhængighed samt kvalitetsstyring.

Modul B – Revisionspåtegninger og andre erklæringer på regnskaber. (seks timer)

Dækker områderne revisionspåtegninger og andre erklæringer på regnskaber og koncentrerer sig om følgende faglige indhold: Opgavens planlægning og udførelse, afgivelse af erklæringer og beretninger, vurdering af regnskabssystemer og interne kontroller, risikostyring, regnskabsanalyse, rentabilitetsanalyser samt spørgsmål i forbindelse med aflæggelse af årsrapporter og koncernregnskaber.

Modul C – Andre erklæringer og skatte-/selskabs-/erhvervsret. (fire timer)

Vedrørende det faglige indhold af modul C er der sket en mindre ændring i forhold til reglerne før 1. januar 2021. Indholdet er fastlagt i eksamensbekendtgørelsens § 26, stk. 2.

Modul C dækker områderne andre erklæringer med sikkerhed, jf. revisorlovens § 1, stk. 2, og andre erklæringer, jf. revisorlovens § 1, stk. 3, samt i det omfang det har betydning for disse erklæringer: Selskabsret og virksomhedsledelse, konkursret og regler om tilsvarende bobehandlinger, skatteret, civilret og erhvervsret, arbejdsret og lovgivning om social sikring, informationsteknologi og computersystemer, driftsøkonomi, nationaløkonomi og finansiering, matematik og statistik og grundlæggende principper for virksomheders økonomiske styring.

8.5. Antal eksamensforsøg, 4-årsregel, antal dage mellem afholdelse af moduler

8.5.1 Antal eksamensforsøg

Der gælder ikke nogen begrænsning i antal eksamensforsøg ved overgangsordningen for den skriftlige revisoreksamen. Der er alene en begrænsning i antal eksamensforsøg som følge af, at modulerne A, B og C ikke afholdes efter udgangen af 2023.

Personer, der inden den 1. januar 2021 har bestået mindst et modul, men som har været tilmeldt et eller to af de andre moduler uden at bestå, kan i overgangsperioden tilmelde sig ikke-beståede moduler uanset antal tidligere forgæves eksamensforsøg.

8.5.2. 4-års reglen

Modulerne A, B og C skulle efter den eksamensordning, der var gældende indtil den 1. januar 2021, være bestået senest i det fjerde kalenderår efter det år, hvor det første af modulerne var bestået. Denne regel gælder ikke for overgangsperioden 2021-23.

En følge af, at 4-års reglen ikke gælder fra den 1. januar 2021, er, at en kandidat, der har bestået modul A i f.eks. 2016 kan tilmelde sig modul B og C i 2021 (eller 2022 og 2023).

8.5.3. Antal dage mellem afholdelse af moduler

Der gælder ikke ved overgangsordningen nogen regel om antallet af dage, der mindst skal være mellem afholdelsen af modulerne A, B og C ved den skriftlige revisoreksamen. Efter eksamensordningen, der var gældende indtil den 1. januar 2021, skulle modulerne afholdes med mindst 10 dages mellemrum.

Der vil herefter ikke være noget til hinder for, at de tre moduler afholdes på tre på hinanden følgende dage.

Bilag 1: Frister i eksamensbekendtgørelsen

Tilmelding til eksamen

FSR-danske revisorer

Skriftlig revisoreksamen ³	1. juni det pågældende år	§ 6, stk. 3, 1. pkt.
Mundtlig revisoreksamen (uden samtidig tilmelding til skriftlig revisoreksamen)	1. april for prøven i første halvår 1. oktober for prøven i andet halvår	§ 6, stk. 4.
Særlig prøve, jf. revisorlovens § 9, stk. 3	Den 1. i måneden forud	§ 9, stk. 3, 2. pkt.
Egnethedsprøven	1. april for prøven i første halvår 1. oktober for prøven i andet halvår	§ 10, stk. 3, 2. pkt.

Dispensation fra indstillingskrav

Indgives til Erhvervsstyrelsen / Eksamensudvalget

Indsendes via: Dispensationsblanketten, som kan tilgås: <https://erhvervsstyrelsen.dk/eksamen-revisorer>

Revisoreksamen

Praktisk erfaring	1. maj det pågældende år	§ 3, stk. 3
Max 7 år siden bestået skriftlig revisoreksamen	1. marts for prøven i første halvår 1. sep. for prøven i andet halvår	§ 8, stk. 3

Framelding vedrørende eksamen

Indgives til FSR-danske revisorer

Skriftlig revisoreksamen	7 kalenderdage før eksamination	§ 6, stk. 5,1. pkt.
Mundtlig revisoreksamen	15. april for prøven i første halvår 15. oktober for prøven i andet halvår	§ 6, stk. 5, 2. pkt.

Klage over eksamen

Indgives til FSR-danske revisorer, afgøres af Eksamensudvalget

Alle eksamener og prøver	2 uger efter meddelelse af resultat	§ 19, stk. 1, 2. pkt.
--------------------------	-------------------------------------	-----------------------

³ For tilmelding til moduler omfattet af overgangsordningen er fristen i 2022 og 2023 den 1. marts, jf. afsnit 8.3.